

Pozemkové spoločenstvo drobnovlastníkov lesov Stará Bystrica

Stará Bystrica 115, 02304 Stará Bystrica

Správa výboru Pozemkového spoločenstva drobnovlastníkov lesov Stará Bystrica za rok 2024

Vážený členovia pozemkového spoločenstva,

Srdečne Vás vítam na valnom zhromaždení Pozemkového spoločenstva drobnovlastníkov lesov v Starej Bystrici a chcem Vám predniesť správu o činnosti Pozemkového spoločenstva za rok 2024.

PSDL, tak ako v predchádzajúcich rokoch, aj v roku 2024 vykonávalo **prevažne kalamitnú ťažbu** a len v obmedzenej miere plánovanú ťažbu. Ťažbu vykonávame začiatkom roka, aby sme drevo predali ešte v zimných mesiacoch, kedy býva cena najpriaznivejšia. **Predaj aj naďalej zabezpečujeme formou výberového konania**, kde vyhráva najvyššia cenová ponuka. Táto forma predaja sa nám osvedčila a preto v nej pokračujeme. **V jarných a letných mesiacoch sa zameriavame hlavne na pestovné a výchovné činnosti** a len v prípade výskytu kalamity aj ťažbu dreva.

Ťažba dreva nám v posledných rokoch klesá. V roku 2023 bola v objeme cca 3400 m³, v roku 2024 v objeme 2200 m³. V ďalších rokoch predpokladáme zníženie ťažby smreka a jedle na okolo 1000 až 1500 m³. Z dôvodu nízkeho počtu rubných porastov na ktorých budeme musieť hospodáriť ešte dlhé roky aby sme zabezpečili chod spoločenstva, sme nútení celkovú ťažbu vrátane bukov znížovať. **Zásoby sú obmedzené** a v niektorých lokalitách nám štátna ochrana prírody nedovolí ťažiť pre výskyt Hlucháňa hôrneho. Zo zníženej ťažby dreva logicky vyplývajú aj nižšie príjmy pre spoločenstvo. Výdavky sa však budú do budúcnosti zvyšovať. Pprevažná časť porastov je vekovo mladšia a podľa schváleného Plánu starostlivosti o les (PSoL), bude treba vykonávať pestovné a výchovné zásahy. Tieto zásahy predstavujú väčšinu nákladov pozemkového spoločenstva. **Vzhľadom na to, že príjmy spoločenstva budú klesať a náklady sa budú zvyšovať, vyplácanie podielov na zisku v najbližšom období nebude možné.** Keďže **bude potrebné zabezpečiť financie na chod a na pestovné a výchovné činnosti**, ktoré sme povinný v zmysle zákona o lesoch a podľa schváleného PSoL vykonávať. Výbor navrhuje kladný hospodársky výsledok nerozdeliť, ale ponechať v rámci rezervy do budúcich rokov na pokrytie nákladov súvisiacich s činnosťou a hospodárením v lese.

V roku 2023 vyšla výzva z PPA na euro projekt Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka 8.4 Podpora na obnovu lesov poškodených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami do ktorej sme sa zapojili **a 5.8.2024 sme s PPA podpísali zmluvu o nenávratný finančný príspevok vo výške 173 258,14 eur.** V rámci tohto projektu **nebolo potrebné realizovať verejné obstarávanie.** PPA stanovila pevné ceny jednotlivých činností. Dňa 12.11.2024 sme predložili PPA prvú žiadosť o platbu v sume 113 675,24 eur, po ktorej prebehla administratívna kontrola zameraná na splnenie zákonných podmienok a správnosti predložených výdavkov. Kontrola z PPA skončila bez závad. Finančné prostriedky zatiaľ neprišli, čakáme na doriešenie predchádzajúceho projektu pre ktorý sú momentálne financie pozastavené.

V roku 2024 **sa nám podarilo zabezpečiť pracovníkov na vykonávanie prerezávok**, ktorí sa nám osvedčili a podarilo sa nám zrealizovať **prerezávky na výmere 130,6 ha.** Hoci vyššie uvedený projekt je zameraný na celkovú pestovnú a obnovnú činnosť, vykonanie určitého objemu prerezávok je jednou z hlavných priorít na splnenie podmienok vyššie uvedeného projektu. S týmito pracovníkmi chceme spolupracovať aj do budúcnosti. Podľa PSoL je potrebné vykonávať cca 50 až 70 ha prerezávok za rok.

Ako sme Vás informovali v správe výboru v predchádzajúcom roku, v apríli roku 2023 sme obdržali **od PPA žiadosť o vysporiadanie finančných vzťahov, kde náš žiadali o vrátenie 25% zo sumy z Projektu obnovy, revitalizácie a ozdravných opatrení katastroficky poškodených smrekových lesov PSDL Stará Bystrica, vplyvom podkôrného hmyzu a drevokazných húb z obdobia realizácie rokov 2015 - 2019.** Malo ísť o vrátenie sumy vo výške 237 309,38 eur. V tomto spore nás zastupoval Judr. Marcel Šmehýl. Čakali sme na začatie správneho konania zo strany PPA, kde by sme sa mohli brániť a snažiť sa

minimalizovať výšku sankcie. Správne konanie ani po dvoch rokoch však nebolo začaté, ale zo strany PPA sme koncom februára 2025 obdržali **d'alší návrh** čiastkovej správy z finančnej kontroly k danému projektu, v ktorom nám PPA rozpísala opäť tie isté údajné porušenia ku ktorým **mohlo dôjsť** pri verejnom obstarávaní **a uložili nám sankciu až vo výške 100%**, čo by predstavovalo sumu 949 237,53 eur. Lehota na odvolanie bola 5 dní. Opäť sme oslovili Judr. Šmehýla, ktorý nám odvolanie spracoval a ktoré bolo v požadovanej lehote zaslané. **Koncom marca 2025 nám prišla odpoveď zo strany PPA, kde naše argumentácie v odvolaní väčšinovo uznali a znížili nám sankciu na najnižšiu možnú hranicu 5%**, čo činí sumu 47 461,88 eur. Danú sumu sa výbor rozhodol zaplatiť, aby nám neboli blokové peniaze z PPA na prebiehajúci a prípadný ďalší projekt. Inou možnosťou by bola súdna cesta s neistým záverom.

Celá zvláštnosť uloženia sankcie tkvie v tom, že údajné porušenie procesu verejného obstarávania (verejné obstarávanie bolo vykonané externou firmou) PPA vyhodnotila na základe vykonanej kontroly Úradu na verejné obstarávanie na podnet tretej strany zrealizovanej ešte v roku 2017. Medzi obdobím 2017 až 2023 PPA nereagovala na výsledky kontroly. Zo strany PPA v čase realizácie projektu nedošlo k pozastaveniu realizácie projektu hoci s výsledkom kontroly úradu na VO boli oboznámení. Projekt bol celý bezproblémovo zrealizovaný a odkontrolovaný až dokonca a to do roku 2019.

Pozemkové spoločenstvo v rámci projektu realizovaného v rokoch 2015-2019 **aj po odpočítaní danej sankcie získalo viac ako 900 000 eur**, ktoré boli vynaložené na pestovné a výchovné činnosti v danom období. Tieto činnosti boli viackrát odkontrolované zo strany PPA a tieto kontroly boli ukončené bez závad. Vďaka tomuto projektu Pozemkové spoločenstvo nevynakladalo na pestovné a výchovné činnosti vlastné finančné prostriedky a ušetrené financie mohli byť prerozdelené v rámci vyšších podielov na zisku medzi členov pozemkového spoločenstva v období rokov 2021 a 2022. Pričom nedošlo k odčerpaniu rezerv na hospodárenie v budúcnosti.

K 1. decembru **odišiel do dôchodku náš lesník pán Štefan Kirn**, ktorému chceme poďakovať za jeho dlhoročnú prácu pre pozemkové spoločenstvo. Z tohto dôvodu sme uskutočnili pohovor na uvoľnené miesto lesníka. Z pohovoru vyplynulo, že o miesto lesníka by bol záujem, ale nie ako živnostník, ale ako zamestnanec na trvalý pracovný pomer. Aktuálna pracovná náplň lesníka nepokrýva pracovný pomer na plný úväzok, preto sa výbor rozhodol na jeho miesto neprijat' náhradu, nakoľko práce pre lesníka už nie je tak veľa a v snahe znížiť náklady sa jeho agenda prerozdělila medzi OLH a členov výboru. S pánom Kirnom máme dohodu, že v prípade potreby nám vie vypomôcť. Ide hlavne o vyznačovanie a meranie samovýroby a odvoz dreva na základe dohody o pracovnej činnosti. Pri tejto príležitosti chceme ubezpečiť všetkých členov pozemkového spoločenstva, že pozemkové spoločenstvo naďalej funguje tak ako má.

Z dôvodu ekonomickej efektívnosti sa taktiež **zaviedol paušálny poplatok za samovýrobu v sume 20 EUR (bez DPH)**. Ide najmä o preplatenie nákladov spojené s vyznačovaním, meraním a obhliadkou samovýroby.

V roku 2024 sa nám **podarilo zrealizovať v spolupráci s Poľovným združením Bystrica, ochranu mladých lesných porastov voči zveri o výmere cca 5 ha**. Išlo o spôsob náteru malých stromčekov voči ohryzu zverou v kombinácii s použitím pletiva a obaľovaním. Práca bola vykonaná v lokalitách kde sa najviac združuje zver a dochádza k poškodzovaniu sadeníc. Tejto činnosti sa zúčastnilo celé poľovné združenie, bez nároku na odmenu, za čo im aj touto cestou chceme poďakovať a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

V súvislosti s minuloročným valným zhromaždením na ktorom bol zvolený nový výbor, Vás chceme dodatočne informovať, že spomedzi členov výboru bol na zasadnutí výboru v tajnom hlasovaní za **predsedu zvolený Marián Prievozník a za podpredsedu Martin Ozaniak**, ktorí sa dňom voľby ujali svojich funkcií. Chceme sa poďakovať bývalému predsedovi Milanovi Budošovi za jeho činnosť pre pozemkové spoločenstvo počas výkonu funkcie predsedu.

Na záver sa chcem poďakovať všetkým členom výboru ktorí sa aktívne zapájajú do diania a chodu spoločenstva ako aj ostatným kolegyniam a kolegom za pomoc pri prácach a pri riešení problémov a verím, že naša spolupráca bude prebiehať aj naďalej ako doteraz.

Ďakujem za pozornosť.